

SZIGORUAN TITKOS!

1
Készült 5 pld-ban
Egy példány 12 lap
1. számú példány
Sfsz: A/3513.

Szám: 003940/1963..

A.A. GRECSKO elvtársnak
a Szovjetunió marsallja
az Egyesített Fegyveres Erők Főparancsnoka

HADTÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR
TELEJESZÉS

M o s z k v a

A Magyar Néphadsereg helyzetét az 1963. december 31-i állapotnak megfelelően, az alábbiakban jelentem:

I.

A Magyar Néphadsereg szervezete és fejlődése

1963-ban a Magyar Néphadsereg fejlesztése terén tovább folytattuk a párt- és a kormány által kitűzött feladatok végrehajtását, a szerződésekben foglalt kötelezettségeink teljesítését. Ennek megfelelően létrehoztuk a magasabbegységek és egységek célszerűbb csoportosítását, növeltük a földi rakéta csapatok számát, tovább folytattuk a harckocsi és felderítő egységek és alegységek szervezeti és technikai megerősítését, kiegészítettük a honi légvédelem egyes szervezeteit, tovább javítottuk a mozgósítás előfeltételeit. Megvalósítottuk az egységes harckészültségi rendszert, folytattuk a Magyar Néphadsereg anyagi-technikai feltöltését.

A Magyar Néphadsereg diszlokációjában, hadrendjében és szervezetében az alábbi szervezési változtatások kerültek végrehajtásra:

1./ A Honvédelmi Minisztériumban, a HM közvetlen csapatoknál és intézeteknél:

a/ a HM szervezetét az alábbiak szerint módosítottuk:

- megszüntettük az Anyagi és Technikai Főcsoportfőnökséget, szervezetéből az Anyagtervezési Csoportfőnökség a vezérkar szervezetébe került, a Fegyverzeti és a Páncélos és Gépjármű Technikai Főnökség, Önálló Szolgálati ág Főnökséggé vált,

- a fegyvernemi főnökségek a Kiképzési Főcsoportfőnökség állományából kiválva, anyagi osztályaikkal egyesülve, önállóvá váltak és a honvédelmi miniszter alárendeltségébe kerültek.

b/ A HM közvetleneknél:

- folytattuk a 10.rak.dd. /5.ö.hk.e./ felállítását,

- ujonnan alakultak:

- a 147.fe. bázis Kaposváron, a 107.száll.ü. Nyirteleken, a 22.lősz.rak. Feldebrón teljes állománnyal,

- a 40.ö.HM.kom .z. Budapesten, az 51.ku.kom. z. Cegléden, a 47. vasuti kom.z. Szolnokon, mint előkészítő törzsek.

HONVÉDELMI LEVELEZÉS
1953. MÁJUS

2./ Az 5. Hadseregénél:

- A Hadseregparancsnokság kiszolgáló és egyéb alakulatokkal Székesfehérvárra, a 8.gl.ho. a Dunántultra települt át /a diszlokációs változásokat, az átalárendeléseket és az ujonnan felállított alakulatokat az 1.sz. melléklet tartalmazza/.

- A 8., 9. gl.ho. és a 11.hk.ho. hadrendi elemeit teljes szervezetre egészítettük ki. A hadosztály felderítő zászlóaljakat megerősítettük, szervezetükbe páncélos járműveket állítottunk be.

- Az állandó harckészültségi hadosztályok feltöltésével egyidejűleg - az 1953. májusi jegyzőkönyv előírásainak megfelelően - a 7.gl.ho. állományát csökkentettük és mozgósítási, készenléti idejét "azonnaliról" M-1 napra változtattuk meg. Tovább folytattuk a 4.gl.ho. keretesítését. Ennek során a 72.vv. századot és a 91. tábori sütödét békében megszüntettük.

A törzsek és a parancsnoki keret továbbra is biztosítottak.

- A 15. gl. ho. M. idejét M-5-ről M-3-ra módosítottuk.

A mozgósítás elősegítése érdekében állományában néhány csökkentett állományú és előkészítő törzset hoztunk létre.

3./ A honi légvédelemnél:

A 45. ö. rt. e-nél egy kisegítő ezredőrs alakult Miskolcon és megalkult a 9. honi rt. század Mezőcsáton.

1964-ben a Magyar Néphadsereg főbb fejlesztési feladatait az alábbiak szerint tervezzük végrehajtani;

- HM hadiszervezetének kialakítása,
- szervezeti elemek fokozatos feltöltése korszerű technikával,
- földi rakéta csapatok és kiszolgáló szervek szervezeteinek további bővítése,
- egyes hátszéli szervek szervezetének felülvizsgálása /OLP, ZMKA, EMI, 5. HCS. tö. :/
- rt. ezredek szervezetének korszerűsítése,
- tanintézeteknél és kiképző központoknál a beiskolázandók létszámának emelése és a minőségi összetétel javítása.

EGYBÉRTÉLMŰ LEVELTÁR
TULAJDOK

II.

A Magyar Néphadsereg mozgósítási készsége

A Magyar Néphadsereg csapatainak és intézeteinek új mozgósítási tervei - az 1963-64. kiképzési évre jóváhagyott hadrendnek és szervezetnek megfelelően - 1964. január 1-én lépnek életbe. /Az 1964. évi téke és mozgósítási létszámok hadrendet és a készenléti időket a 2. sz. melléklet tartalmazza./

1./ A Magyar Néphadsereg 1964. évi M. hadrendjének alapvető készenléti idői:

- az 5. Hadsereg parcoló, kiszolgáló és hadtáp csapatai M. készenléti ideje M-1 - M-3-ig terjednek. Össességében az 5. Hadsereg M-3-24.00-ra teljes egészében befejezi a mozgósítást.

- a HM. közvetlen csapatok és intézetek a mozgósítást a tartalék gl.ho. és a h.létü.kik. közp. kivételével M-6-24.00-ra fejezik be;

- a honi légvédelem alakulatainak többsége állandó harckészültségű, egyes kiszolgáló alakulatai a mozgósítást M-3-ra fejezik be.

2./ Az MN. béke és mozgósítási állománya az 1964-es tervek alapján:

	béke rendszeresített	"M" állomány
tábornok és tiszte	16 993	29 896
tiszthelyettes	9 500	17 697
tisztos és honvéd	56 352	154 063
Katona összesen:	82 845	201 653

HADTUDOMÁNYI LEVELEZÉS
TULAJDON

3./ 1963-ban az MN. mozgósítási rendszerének tökéletesítése érdekében az alábbiakat hajtottuk végre:

- több próbamozgósítási gyakorlat keretében ellenőriztük egy M-1 napos gl.e., egy M-3 napos hir.z., egy M-3 napos pct.tü.o. és egy azonnali "M" készenlétű - de csökkentett állományu alárendeltekkel rendelkező - gl. ho. parancsnokságnál harcászati gyakorlattal egybekötve a rejtett mozgósítás végrehajtását;

- kijelöltük azokat a csapatokat és intézeteket, - beleértve a polgári védelem és a BM. csapatait is - amelyek mozgósítását részleges rejtett módszerrel hajtjuk végre;

- kidolgoztuk az új mozgósítási utasítás tervezetét, amely felfogja jogosítani a magasabbegység és a megyei kiegészítő parancsnokokat a mozgósítás saját hatáskörben történő végrehajtására, ha az ellenség tömeges atomcsapásai következtében a HM-mal az összeköttetésük megszakad,

- Az általános rejtett mozgósítás meggyorsítására új mód-
szert dolgoztunk ki és léptettünk életbe azért, hogy a mozgó-
sítás a Magyar Néphadsereg harcászótsági riasztási rendszeré-
ben is elrendelhető /rádiós és vezetékes eszközökkel egyaránt./

4./ 1964-ben a Magyar Néphadsereg mozgósítási rendszerének
további tökéletesítése érdekében próbamozgósítások végrehajtását
tervezzük, elsősorban békében nem élő, illetve csak előkészítő
törzsszel rendelkező alakulatoknál. Kidolgozzuk az általános
nyílt mozgósítás rendszerét, folytatjuk a mozgósítási időt csök-
kentő feltételek megvalósítását.

III.

A személyi állomány helyzete.

Az MN. béke rendszeresített állománya 1963. 12. 31-én
sorkatonával 100 %-ra, tisz-sel 79,7 %-ra, és tti-tel 90,1 %-ra
van feltöltve.

Az 1963. évi őszi bevonulás, leszerelés idején átfedésre
került 5 986 fő.

a/ 1963-ban a fegyveres erők újonc szükséglete és annak
biztosítása

a Magyar Néphadsereg szükséglete	33 580 fő
BM és Határőrség szükséglete	9 668 fő

fegyveres erők összesen	43 448 fő
1963-ban összeírásra került	69 483 fő
ebből fe.szolg-ra igénybevehető	51 473 fő
fe. szolg-ra alk.	44 399 fő
1963-ban behívásra került:	
1943-as évfolyamból	39 933 fő
1940-1942-es - " -	8 515 fő
Marad igénybevehető az 1964. évben	
az 1941-42-es évfolyamból	47 925 fő

HADTÖRTÉNELMI LEVELEZÉS
TULAJDOSA

b/ Tiszthelyettesi állomány:

rendszeresített	9 566 fő
jelenleg meglevő	7 663 fő
hiány	1 903 fő

A rendszeresített létszámból 1 160 beosztási hely polgári alkalmazottakkal is feltölthető. Az 1963. évi őszi váltáskor a tts-i hiány terhére 1 030 sorkatona került behívásra.

A meglevő létszámból:

hivatásos tiszthelyettes	3 868 fő
továbbszolgáló tiszthelyettes és tisztos	3 795 fő

c/ Hivatásos tiszti állomány

béke rendszeresített	16 981 fő
meglevő	15 248 fő
hiány	1 733 fő

HADTÖRTÉNELMI LEVELEK
1963.08.02

A tiszti állomány részletes helyzetét a 3.sz. melléklet tartalmazza.

Az MN fontosabb beosztású parancsnoki karában 1963-ban történt változásokat a 4.sz. mellékletben tüntettük fel.

IV.

AZ MN anyagi-technikai helyzete

Az MN haditechnikai eszközökkel történő ellátása 1963-ban mind mennyiségi, mind minőségi változásban jelentősen fejlődött.

Az elmúlt évben beszerzett korszerű "föld-föld" típusú harcászati és hadműveleti, valamint páncélelharító rakéta-komplexumok az MN ütőképességét komoly mértékben növelték.

Rakéta eszközökön kívül korszerű harckocsik, lokátorok, híradó eszközök, nukleáris műszerek beszerzésével tovább foly-

... csapatok új haditechnikai eszközökkel történő átfegy-
vételét.

A korszerű eszközök mellett azonban még bizonyos számú
típusú, részben elavult haditechnikai eszközöket, beren-
deket is kell alkalmaznunk, illetve felhasználnunk a szük-
ségek biztosítására.

Fegyvernemi szakanyagoként a ME. "M" anyagi ellátott-
ság az alábbi:

1./ Repülőgépekből: a feltöltés 100 %-os. Kivételt ké-
pez a MIG-21 F-13 vadászrepülőgép, amelyből 97 %-os, a MI-1M
repülőgép, amelyekből 77 %-os az ellátottság.

Re. rakétából a MIG-21 F-13-hoz 84 %-os, a MIG-19 RF-hez
99 %-os az ellátottság.

Re. lőszerből az ellátottság teljes /: 30 mm-es lőszer csak
a 8. és 9. gl.ho. van biztosítva. :/

Re. üzemanyagból az ellátottság 100 %-os.

2./ Rakéta technikai ellátottság:

Hadműveleti-harcászati rakéta osztályból és ütegből 100 %-
os az ellátottság, a 3-R-9 és 3-R-10 rakétából 33 %-os.

Harcászati rakéta osztályból 50 %-os /: feltöltve a 8. és
9. gl.ho. :/ 3-R-9 és 3-R-10 rakétából 60 %-os.

"SMEL" pct.rak.ütegből 40 %-os /: kiadva a 8. és 9. gl.ho-
ra a 3-R-9 és 3-R-10 rakétából 48 %-os, a hiányt ideiglenesen 70 mm-es pct.
rakétákkal helyettesítjük.

SZA-75M lé.harci osztály és technikai osztályból 100 %-os,
a 3-R-9 és 3-R-10 rakétából 32 %-os.

3./ Harcokocsik és gépjárművek:

Közepes harcokocsikból a feltöltöttség 54 %-os. Hiány: 609 db.

HÁTTÉRTERELEN LEFELTÉR
TULAJDOK

A meglévő harcokozók típus szerinti megoszlása: T-55: 116 db, T-54/A: 157 db, T-34: 492 db.

Uzso hk-ból a feltöltöttség 19 %-os /: hiány: 83 db :/.

Hidvető hk-ból az ellátottság 17 %-os /: hiány: 50 db :/.

Almaszedő hk-ból teljes a hiány: 12 db.

FUC- és BTR-60P példjmű-ből az ellátottság 5 %-os /: a BTR-60 P-ből a hiány teljes :/.

Cépjárművekből a szükséglet a négyzetekből kistárhó behívások figyelembevételével 98 %-ig van biztosítva /: kocsijárók-k nagy része helyett csak közúti jk-k hívhatóak, sebességszállító és üzemeltető jk. szükséglet jelentős mértékben pótlható tdk-val biztosítható :/.

Vontatókból az ellátottság 95 %-os /: a négyzetekből biztosítottak zöme nem korszerű :/.

HADTÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR
TULAJDOKA

4./ Rezervezet, lőszer, optika:

Lövészfegyverekből, almozetőköl, pot., tdk. és lősz.lővegeköl - figyelembevve a helyettesítő anyagoköl - az ellátottság 100 %-os. Kivételt képez az RPC-7 kézi pot. fe., melyöl - RPC-2-vel való helyettesítéssel is - az ellátottság csak 65 %-os.

Üteglókátoroköl és lőelmlőpsölölöl 100 %-os az ellátottság. Felderítő lokátoroköl - figyelembevve a helyettesítő anyagoköl - az állománytábla szerinti szükséglet 100 %-os, " " tartalékkal együtt szükséglet 87 %-os van biztosítva. Tízfelő felderítő lokátoroköl a hiány teljes.

Lőszeröl általában 100 %-os az ellátottság /: kivételt képez a 14,5 mm: 88 %; 57 mm-es pot.á.: 92 %; 152 mm-es tar.: 70 %; 57 mm-es lő.á.: 42 %; 100 mm-es ht.á.: 20 % :/. Az lősz. " " és " " raktári tartalék szükséglete biztosítva van. Ezen fölöl lőszerfajtától függően 1-2 hadműveleti tartalékkal rendelkezünk.

5./ Híradó anya:

H. és Hsz.rúdából az ellátottság új anyagöl 96, helyettesítő anyagöl 97 %-os.

... és legnehezebb rádióállomásokból 43, illetve 85 %-os.
... relé állomásokból 41 %-os.

Vez. techn. berendezésekből: 64, ill. 71. %-os, mozgó hír-
... elemekből 10, illetve 60 %-os. Ráf. és Ret. eszközökből
... illetve 64 %-os az ellátás.

Az elmúlt évben beszerzett korszerű híradó eszközök jelen-
... növelték a híradás biztonságát. Azonban korszerű UHF. sava-
... berendezések hiányában az önálló zavaró zászlóalj csak korlá-
... zottan tudja ellátni feladatát. Hasonló nehézségekkel küzd a
... VCS; zászlóalj is. A speciális híradó eszközök hiánya miatt az
... je.f.z. híradása nem biztosított.

Tartalékokat - mintegy 30 közepes harci nap veszteségei-
nek pótlására - csak R-10, R-20 és gk. nélküli R-30 rádió-okból,
K-10 központból és nitáb.vez. anyagokból tudunk létrehozni.

6./ Műszaki anyag:

Hidanyagból 81 %-os, átkelési eszközökből 41 %-os, ut- és
állásépítő gépekből 63 %-os, vizellátó eszközökből 46 %-os, villa-
mostechnikai gépekből 58 %-os az ellátottság.

Aknákból és robbanóanyagból a meglévő készletek a csapa-
tok "MZ" szükségletén felül egy hadművelet szükségletét fedezik.

7./ Vegyvédelmi anyagok:

HÁGTÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR
TULAJDON

Korszerű gázálarcból 100 %-os, összefegyvernemi védőkész-
letből 60 %-os, vegyi-, és sugárfelderítő eszközökből 55 %-os
/: zöme korszerűtlen :/, szakgépkocsikból 45 %-os /: tömük ela-
vult :/, vegyvédelmi javító és mentesítő anyagból 75 %-os /: nagy-
része régi anyag :/ az ellátottság.

8./ Hadtápanyagok:

Ruházat: a hadi és a haduru első hónapjának szükséglete
100 %-ban biztosított.

Élelem: a hadi létszámnak megfelelő 30 napos tartalékból
140 ezer fő anyaga 2. készletben, 30 ezer fő anyaga pedig béke
forgóalapon van biztosítva.

Egészségügyi anyagból az ellátottság 90 %-os.

Üzemanyag: Keroszinből és rep. benzinnél az ellátottság

100 %-os,

benzinből az „ME” készlet és a 30 mg-os tartalék 100 %-

an biztosítva van,

gázolajból a csapatok „ME” készlete 100 %-ig /: FVOP. hi-

velével :/, a háború első hónapjának szükséglete, 1964. végéig

100 %-ig lesz biztosítva.

Úza. száll. és töltő p-től a népgazdasági biztosítást és

helyettesítést fi_yelembevétel 100 %-os az ellátottság.

Az anyagi helyzet értékeléséhez figyelembe kell venni

- amint arra helyenként utaltunk, - hogy a helyettesítésre terve-

zett anyagok ugyan ténylegesen növelik a feldolgozott p-t, de

ezen anyagok nagyrésze csak szükség-szerűen használható fel.

A ME. anyagi biztosítása a páncélozott szállító járművek-

kel való ellátottság, a VOS. hivatás, valamint UH. javítás vég-

rehajtása területén a le_grosszabb. Hasonló a helyzet vegyvédelmi

anyagokból. Az 1964. évi beszerzési tervek realizálása jelentősen

fogja javítani a fenti területek mennyiségi és minőségi helyzete-

tét.

Az MH. M. hadrendjének részletes anyagi-technikai mutatói-

at a 5.sz. melléklet tartalmazza.

V.

ÉRTÉKELÉSI LEJÁRÓ
1964. évi

A ME. harcászati állapota

1963-ban a Magyar Népközbiztonsági Erőrendszerek törvénye fog-

lódott. 1963. tavaszán a 0050.sz. NEVMEP-i Utasítással bevezették

a fokozott és teljes harcászati állapoti fokozatok rendszerét. Az ál-

talános érvényű - a fenti utasításban meghatározott - rendelkezé-

lyeken túl az egyes harcászati egységek sajátos feladatukhoz külön eljá-

nyokban intézkedtek. Ezen utasítások és intézkedések alapján az

alkulatok elkészítették harcászati állapoti terveiket és az év fo-

lyamán a rendelkezés szerinti módon megfelelően helyesbítették

zokat. Az év folyamán a Déli Hadsereg Csoport törzskével együtt szabályoztuk a közös helyőrségek egységei elhagyásának rendjét.

A Magyar Népköztársaság Kormánya 1963. június 30-i hatállyal a Magyar Népköztársaság valamennyi fegyveres erőinek vezérleteire /: Határőrség, Kiszármag, Hatalmosság, /: kiterjesztette a harcászati fokozatok egységes rendszerét.

A magasabbegység parancsoknál és törzseknél - a már meglévő hiányosságok ellenére is - jelentős fordulat következett be a csapatok magasabb harcászati fokozatba való helyezésének tervezésében, az ezzel kapcsolatos feladatok gyakorlatiában, valamint a szükséges feltételek megteremtésében.

Az 1963-ban végrehajtott átszervezés változások nagy mértékben megjevitették az egyes hadosztályok, valamint az F. hadsereg egésze magasabb fokozatu harcászati fokozatba helyezését, az ország határhoz való előrevonását, összehangolását és harcbevetését.

A honi légvédelmi csapatok harcászati fokozata szintén fejlődött. Csökkentették a harcászati fokozatok végrehajtásának idejét. A honi légvédelem összes légi és rakétás egységei normálisan belül végrehajthatják a magasabb harcászati fokozatú feladatokat és harcbevetést a légi ellenőrzés, nappal és éjjel, egyszerű és bonyolult időjárású körülmények között.

Mindenekelőtt tovább erősödött a Magyar Népköztársaság harcászati fokozata és annak rendszere - a helyi, nemzeti biztonságokból adódó nem alapvető eltérésektől eltekintve - az F. hadsereg az EPLT. 1963. novemberében a harcászati fokozatok átszervezéséről kiadott direktívájában foglaltaknak. A magasabbegységek és egységek képesek a korszerű viszonyok közötti harcbevetésre és harcvezetésére és végrehajtására.

Csatoltan kiterjeszttem az 1964. évi munkatervem főbb dokumentumait.